

MITEN NUORET VIIHTYVÄT RIIHIMÄELLÄ?

TUTKIELMARAPORTTI

SISÄLLYSLUETTELO

1.	Johdanto	1
1.1.	Taustaa.....	1
1.2.	Tutkimuskysymykset.....	2
1.3.	Hypoteesi.....	2
2.	Havainnot	3
2.1.	Aineistot ja menetelmät	3
2.2.	Tulokset.....	4
3.	Analyysi	6
3.1.	Parhaat puolet	6
3.2.	Ongelmat/kehityskohdat.....	8
4.	Lopputulos	9
4.1.	Johtopäätökset.....	9
4.2.	Kehitysehdotukset.....	11
5.	Lähteet	18
5.1.	Kirjallisuus	18
5.2.	Kuvat	18

1. JOHDANTO

1.1. TAUSTAA

Tutkimme miten nuoret käyttävät Riihimäkeä. Tämän projektin ovat toteuttaneet Riihimäen kaupungin kesäkaavoittajat Minea Kammonen (18 vuotta) ja Vanessa Härkönen (16 vuotta). Tämä raportti perustuu sekä objektiivisiin havaintoihin, että tekijöiden kohtaamiin tilanteisiin ja subjektiivisiin ajatuksiin.

Riihimäellä on paljon alaikäisiä ja nuoria aikuisia, jotka kaipaavat tiloja viettää aikaa yhdessä. Riihimäellä on hyvä tarjonta esimerkiksi ravintola- ja urheilupalveluita, joita monet nuoret käyttävätkin, mutta näiden palveluiden käyttäminen on maksullista. Harvoilla nuorilla on varaa päivittäin asioida ravintolassa tai käydä uimalassa tai padelkentällä.

Raportissaan ”Kaupunkiympäristön laatu Riihimäen keskustassa, Analyysi ja kehitysehdotukset” (Suomen ympäristökeskus, 2016) Panu Söderström on analysoinut kaupunkiympäristön laadun kriteerien toteutumista Riihimäen keskustassa. Söderström mainitsee päivittäistavarakaupan painopisteen siirtyneen Atomin yhteyteen. ”Sen sijaan suuri osa keskeisistä julkisista palveluista ja asiointikohteista sekä perinteisistä kivijalkaliiketoista sijoittuu keskustan aktiivisten jalankulkualueiden yhteyteen,” Söderström kertoo. Riihimäellä kauppakeskus Atomi houkuttelee myös nuoria tunnetuilla ketjuliikkeillään kuten Prismalla ja Hesburgerilla. Ydinkeskustan kivijalkaliikkeet ovat pitkälti paikallisten pienyrittäjien puoteja, jotka ovat nuorille tuntemattomampia esimerkiksi puutteellisten verkkosivujen tai sosiaalisen median markkinoinnin vuoksi. Atomin houkuttelevuus myös nuorten keskuudessa aiheuttaa alueella jonkin verran ongelmia, sillä alueen sosiaalinen kontrolli on etenkin iltaiikaan melko heikkoa, jolloin kunnollisen tekemisen ja ajanviettopaikan puute voi aiheuttaa häiriökäyttäytymistä ja ilkivaltaa.

Elävän ja viihtyisän kaupungin kannalta tärkeintä on ihmiset. Jalankulkijat ja oleskelevat ihmiset luovat etenkin ydinkeskustan viihtyisän tunnelman. Ympäri Suomen kaupunkikeskustat ovat alkaneet kuitenkin autioitumaan, eikä Riihimäki ole poikkeus. Nuoret ja nuoret aikuiset ovat tärkeä kohderyhmä tarkastellessa kaupunkikeskustojen elävyyttä, sillä he elävöittävät kaupunkia nyt ja tulevaisuudessa. Tässä tutkielmassa keskitymmekin pääasiassa nuoriin ja heidän tarpeisiinsa, jotta Riihimäestä voitaisiin kehittää kaupunki, jossa nuoret viihtyvät ja tahtoisivat myös vanheta.

1.2. TUTKIMUSKYSYMYKSET

Keskeisimmät tutkimuskysymykset:

1. Millainen paikka Riihimäki on nuorille?
2. Missä ja miten nuoret viettävät aikaa Riihimäellä?
3. Millainen on Riihimäki johon nuoret jäävät tai palaavat opintojen jälkeen?
4. Mitä tulisi kehittää, jotta nuoret kokisivat Riihimäen viihtyisämpänä?

Työn keskeisin tavoite oli selvittää minkälaisessa kaupungissa nykyhetken nuoret ja tulevaisuuden aikuiset viihtyvät, sekä pohtia selvityksen pohjalta Riihimäen hyviä puolia ja kehityskohteita nuorempien ikäluokkien näkökulmasta. Työn tarkoituksena on luoda aineistoa, jonka pohjalta Riihimäkeä pystytään kehittämään viihtyisämmäksi nuorille, sekä vastaamaan tämänhetkisen nuoremman sukupolven tarpeisiin myös tulevaisuudessa.

1.3. HYPOTEESI

Epäilimme, että riihimäkeläiset nuoret kaipaavat enemmän omia tarpeitaan vastaavia palveluita, sekä tiloja, joissa olisi hyväksyttävää viettää aikaa kuluttamatta mitään maksullisia palveluita. Jotkut nuoret käyttäytyvät huonosti julkisilla paikoilla ja häiritsevät tilan muita käyttäjiä. Tämän epäilimme johtuvan pääsääntöisesti siitä, että pelkkä ajan viettäminen esimerkiksi kauppakeskuksissa ei ole kovin hyväksyttävää ja aikaa viettävät nuoret ovat usein automaattisesti esimerkiksi vartijoiden silmätikkuina, josta taas aiheutuu kapinointia. Kauppakeskuksissa aikaa viettävillä nuorilla ei myöskään tahdo olla tarpeeksi viihdykkeitä, mikä usein johtaa erilaiseen häiriköintiin.

Nuoria houkuttavia tekijöitä Riihimäellä ajattelimme olevan esimerkiksi puhelimen latauspisteet, pikaruokaravintolat, koulujen pihat, puistot, kadunvarret ja kauppakeskukset, joissa on

istumapaikkoja, sekä parkkipaikat tai muut aukeat tai suorat, jonne voi mennä ajelemaan mopoilla tai autoilla. Kyseisissä paikoissa nuoria vetää puoleensa erityisesti avoimet tilat ja aukiot. Lisäksi etenkin sosiaalisen median yleistyttyä alueiden esteettisyys ja kuvauksellisuus on noussut yhä tärkeämmäksi vetovoimatekijäksi.

2. HAVAINNOT

2.1. AINEISTOT JA MENETELMÄT

Aloitimme pohtimalla omia kokemuksiamme ja näkemyksiämme Riihimäellä asuvina nuorina. Toinen meistä on asunut Riihimäellä lähes koko elämänsä, ja toinen on muuttanut Riihimäelle vastikään, joten meillä on kaksi hyvin erilaista näkökulmaa. Jatkoimme aineiston keräämistä havainnoimalla nuorten suosimia paikkoja. Kaikki havainnot teimme koulujen kesäloman aikana kello yhdeksän ja neljän välillä. Havainnot sijoituivat noin viikon aikavälille. Tutustuimme Jan Gehlin ja Panu Söderströmin materiaaleihin, jotta voimme hyödyntää erilaisia ajatuksia ja kriteerejä kaupungin analysoinnissa. Menetelmänä toimi tapaustutkimus.

Listasimme viisi erilaista kohdetta Riihimäen ydinkeskustan lähistöltä, jossa tiedämme nuorten viettävän paljon aikaa, tai jossa on ajateltu kaupunkia suunnitellessa ihmisten viettävän aikaa. Kohteemme olivat kauppakeskus Atomi, Kalevankatu/Itsenäisyydenpuisto, Ragnar Granitin aukio/Hämeenkadun ympäristö sekä Keskusurheilupuisto. Näiden kohteiden lisäksi kävimme useammalla eri huoltoasemalla sekä puistoissa. Keräsimme aineistoa siitä, kuinka paljon eri ikäryhmien edustajat käyttivät tiloja, huomioiden erityisesti nuoret ja nuoret aikuiset. Lisäksi kirjasimme ylös huomioita siitä, mitä ihmiset tekivät ja miten he käyttäytyivät kyseisissä kohteissa. Näiden kohteiden lisäksi kiertelimme kävellen sekä autolla Riihimäen keskustan ympäristöä tehden havaintoja ja nostoja asioista, jotka pistivät meidän silmäämme niin hyvässä kuin pahassakin.

Havainnoimme kussakin kohteessa noin tunnin aamulla kello 10–11 sekä iltapäivällä kello 14–15. Teimme havaintoja myös matkalla kohteisiin. Havainnoimme pinta-alaltaan suurissa kohteissa kahdessa eri paikassa saadaksemme mahdollisimman kattavasti tietoa koko kohteesta. Keräsimme aineistoa kohteiden käyttäjien määrästä noin 20 minuuttia päivässä. Aamulla kirjasimme käyttäjät ylös kello 10–10.10 ja iltapäivällä kello 14–14.10. Havaintojakson aikana sää oli aurinkoinen ja ulkolämpötila yli 20 astetta, joka todennäköisesti lisäsi etenkin ulkotilojen käyttäjiä.

2.2. TULOKSET

Ikäjakautuma kohteissa klo 10–10.10:

	Atomi	Itsenäisyydenpuisto/Kalevan katu	Ragnar Granitin aukio /Hämeenkatu	Keskusurheilupuisto
Lapset 0–10	6	11	5	33
Nuoret 11–20	0	0	5	12
Nuoret aikuiset 21–35	12	6	15	2
Aikuiset 35<	108	13	84	10
Yhteensä	126	30	109	57

Ikäjakautuma kohteissa klo 14–14.10:

	Atomi	Itsenäisyydenpuisto/Kalevan katu	Ragnar Granitin aukio /Hämeenkatu	Keskusurheilupuisto
Lapset 0–10	10	5	13	20
Nuoret 11–20	31	5	11	6
Nuoret aikuiset 21–35	26	5	16	2
Aikuiset 35<	87	11	61	24
Yhteensä	154	26	101	52

Aamun havainnointijaksoilla noin kello 10–11 liikkuvat ihmiset olivat pääasiassa eläkeläisiä ja lapsiperheitä. Nuoria alkoi näkyä enemmän iltapäivän havainnointijaksoilla kello 14–15. Kesäloma-aika vaikutti kuitenkin huomattavasti siihen, ettei nuoria juurikaan ollut liikkeellä havainnointijaksojen aikana, sillä usein lomalla olevat nuoret heräävät vasta puolen päivän jälkeen ja alkavat liikkua vasta myöhään iltapäivällä tai illalla. Suuri osa etenkin aamuisin nähdyistä nuorista olivat tekemässä töitä.

Atomi

Atomin käyttäjät olivat kohteessa pääasiassa kaupallisen palvelun vuoksi ja pysyivät jatkuvassa liikkeessä. Atomissa ei juurikaan ollut oleskelutiloja, vain joitakin penkkejä, joita eläkeläiset ja lapsiperheet saattoivat käyttää levähtämiseen. Ihmiset vaikuttivat pääosin hyvin kiireisiltä. Eläkeläisillä oli yleensä enemmän aikaa ja he saattoivatkin esimerkiksi törmätä tuttavaan ja jäädä juttelemaan tai istahtaa penkille ihmettelemään ohikulkijoita. Nuoremmat aikuiset tuntuivat haluavan vain mahdollisimman pian pois. Nuoret viettivät Atomissa aikaa oikeastaan vain iltaisin, eikä heitä täten juurikaan näkynyt havainnointijaksojemme aikana.

Kalevankatu/Itsenäisyydenpuisto

Itsenäisyydenpuisto vaikutti houkuttelevan jossain määrin kaikkia ikäryhmiä. Leikkipuistossa oli jatkuvasti lapsia ja heidän vanhempiaan tai isovanhempiaan. Puiston penkeillä istuskeli välillä nuoria keskustelemassa ja eläkeläisiä yksin tai yhdessä levähtämässä matkan varrella tai vain oleskelemassa. Alueella kulki myös jonkin verran koiran ulkoiluttajia. Puiston isot varjostavat puut ja kukkaistutukset tekivät puistosta viihtyisän kuumallakin säällä. Suurin osa alueella havaituista ihmisistä oli kuitenkin vain ohikulkumatalla. Moni pyöräili tai kulki jalan, mutta jonkin verran ohi kulki myös autoja. Autojen aiheuttama melu ei kuitenkaan juurikaan haitannut puistossa oleskelua, sillä hidasteiden ansiosta autot kulkivat melko hitaasti. Harjunrinteen koulun pihallakin näkyi jatkuvasti lapsia tai nuoria pelaamassa jalkapalloa tai koripalloa.

Ragnar Granitin aukio/Hämeenkatu

Ragnar Granitin aukiolla vetovoimatekijänä toimi terassit ja kahvilat sekä jäätelökioski. Terasseilla istuskeli jonkin verran ihmisiä, mutta muuten alueella ei juurikaan oleskeltu. Ragnar Granitin aukio on hyvä paikka erilaisten tapahtumien järjestämiseen, mutta arkipäiväisenä oleskelupaikkana se ei ole kovinkaan toimiva eikä viihtyisä. Tilassa ei ole juurikaan suojaa sateelta, tuulelta eikä auringolta. Lisäksi penkit ovat selkänojattomia, jonka vuoksi niillä istuminen ei ole pidemmän päälle kovinkaan mukavaa. Ragnar Granitin aukiolla ei ole niin sanottua katseenvangitsijaa, jonka vuoksi esimerkiksi terasseilla oleskelevien ihmisten katseet kiinnittyvät ohikulkijoihin, joka tekee aukion läpi kävelemisen jopa hieman epämukavaksi. Vaikka terassit houkuttelevat ihmisiä alueelle, niillä on myös haittapuolensa. Etenkin ilta-aikaan päihteen vaikutuksen alaisena alueella oleskelevat ihmiset voivat tehdä muiden alueella oleskelevien ihmisten olon epämukavaksi ja saada muut ihmiset jopa välttelemään aluetta. Päivällä terasseilta leijuva tupakansavu haittaa alueella oleskelua.

Hämeenkadulla näkyi paljon ohikulkijoita. Alueella oli paljon kevyenliikenteen käyttäjiä, mutta myös autoilijoita. Tiheä moottoriliikenne häytti jonkin verran kevyenliikenteen käyttäjiä, jonka pystyi huomaamaan heidän ilmeistään ja eleistään. Hämeenkadun varrella on jonkin verran ravintoloita, joiden terasseilla oli etenkin iltapäivällä melko paljon ihmisiä viettämässä aikaa. Terasseilla soiva musiikki ja puheensorina lisäsi koko alueen elävyyttä. Joitakin aikuisia ja nuoria aikuisia näkyi kiertelemässä keskustan liikkeitä.

Keskustan alueen huoltoasemat

Riihimäellä on paljon erilaisista moottoriajoneuvoista kiinnostuneita nuoria, joka liittyy todennäköisesti jossakin määrin keskustan läheisyydessä sijaitsevaan Hyrian autoalaan. Riihimäellä on hyvin mahdollisuuksia ajella ympäriinsä ja esimerkiksi ABC:n, Merkoksen ja Atomin pihat ovat suosittuja kohteita parkkeerata ja jäädä juttelemaan kavereiden kanssa. Suosittua on myös käydä kaupassa tai syömässä ja jatkaa sitten matkaa. Keskustan läheisyydessä on useita tankkaus- tai huoltoasemia. Näitä asemia käyttävät ihmiset olivat kuitenkin pääasiassa vanhempia aikuisia. Oman kokemuksemme mukaan nuoret käyvät mielellään kuitenkin tankkaamassa näillä asemilla, sillä bensiinin hinta on niillä keskimäärin halvempaa kuin esimerkiksi Atomilla tai ABC:llä. Nuorille ei kuitenkaan ole syntynyt samanlaista huoltoasemakulttuuria kuin asemilla näkyville vanhemmille ihmisille. Esimerkiksi Kaarlontien huollon yhteydessä oleva kahvila vaikutti autoista kiinnostuneiden vanhempien ihmisten kohtaamispaikalta, jossa oli yhteisöllinen tunnelma.

Tarkoituksenamme oli kerätä myös Kumerankadun Teboil tankkausasemalta käyttäjäaineistoa, mutta siellä ei ollut paikkaa parkkeerata tai oleskella. Kaikilla huoltoasemilla ei siis välttämättä edes haluta nuoria tai ihmisiä ylipäätään viettämään aikaa tankkauksen tai huollon yhteydessä.

Keskusurheilupuisto

Keskusurheilupuistossa ihmiset oleskelivat muihin kohteisiin verrattuna enemmän ja pidempään. Alueella on paljon vetovoimatekijöitä kuten uimala, tennis- ja lentopallokentät, jalkapallokentät, pururata ja niin edelleen. Alueella näkyi paljon urheiluseurojen kesäryhmiä, joissa oli paljon lapsia mukana. Monet tulivat kavereiden kanssa viettämään aikaa. Nuoret olivat pääasiassa harjoittelemassa jotakin tiettyä lajia ja viihtyivät esimerkiksi ulkokuntosalilla. Jotkut nuoret olivat myös töissä tekemässä puistotyötä tai ohjaamassa lasten ryhmiä. Keskusurheilupuisto oli paikka, joka veti puoleensa kaiken ikäisiä, ja jokaiselle näytti löytyvän siltä mieluisaa tekemistä. Suurin osa kulki alueella joko pyörällä tai kävellen. Alue myös vaikutti aikuisten keskuudessa suositulta lenkkeilykohteelta. Läpi kävelevät henkilöt olivat pääosin aikuisia, eivätkä he vaikuttaneet siltä, että he vain sattumalta päätyivät kävelemään puiston läpi, vaan sen sijaan he tulivat tarkoituksellisesti liikkumaan alueelle, ja myös näyttivät nauttivan olostaan.

3. ANALYYSI

3.1. PARHAAT PUOLET

Keskusta

Keskustan parhaat puolet ovat mukavat viheralueet, aukiot ja puistot. Etenkin kesällä koko kaupunki ydinkeskustaa myöten loistaa vihreänä. Hyvät kulkuyhteydet ja lyhyet kävelymatkat ympäröiville alueille.

Itsenäisyydenpuisto ja Kalevankadun alue ovat hyvä esimerkki rauhallisesta ja vehreästä kaupunkialueesta. Hidastetöyssyt autotiellä tekevät alueesta turvallisemman etenkin koululaisille ja puistossa leikkiville lapsille. Alueella esiintyvät isot puut ja vehreyden paljous toimivat vetovoimatekijöinä ja luovat viihtyisän tunnelman. Alueella on hyvin vaihtelua lapsiperheiden suosimien puistojen, nuorten suosimien asfalttiaukioiden sekä vanhusten suosimien istumis- ja

kävelypaikkojen välillä. Penkkien sijoitus alueella on myös erittäin toimiva, koska penkkejä on kerätty useampi samalle alueelle, mikä houkuttelee ihmisiä enemmän kuin harvaan sijoitetut yksittäiset penkit. Kalevankadun ympärille asettuva alue voisi helposti olla paikka, joka nuorisolle tulisi tulevaisuudessa mieleen, jos he ajattelevat perheen kanssa asettumista.

Kuva 1: Itsenäisyydenpuiston viihtyisä aukio ja sen ympäröimiä penkkejä.

Kuva 2: Itsenäisyydenpuiston leikkipuisto.

Keskusurheilupuisto

Maaumala on viihtyisä paikka, joka vetää puoleensa kaikkia eri ikäluokkia. Maaumalan sisäänpääsy on etenkin lapsille ja opiskelijoille hyvin kohtuuhintainen, ja monet nuoret hakeutuvat kesälomalla sinne viettämään aikaa. Keskusurheilupuisto on viihtyisä paikka, josta löytyy tekemistä kaikille ja kaikki ikäryhmät käyttävät sitä. Keskusurheilupuiston alueella on monipuolisesti erilaisia mahdollisuuksia liikkua ja harrastaa. Keskusurheilupuisto lisää myös kaupunkilaisten hyvinvointia. Se on helposti saavutettavissa kävellen tai pyörällä ja sen käyttäjät saavatkin kokonaisvaltaisen liikunnallisen kokemuksen.

Luonto

Hieman kauempana ydinkeskustasta sijaitsee upeita retkeilykohteita ja rantoja. Varsinkin mopon tai auton omistavat nuoret viettävät paljon aikaa esimerkiksi Hirvijärven uimarannalla. Myös Vahteriston alue ja Riutta kerää paljon nuoria ulkoilemaan ja ihastelemaan maisemia etenkin auringonlaskun aikaan. Riihimäeltä on myös hyvät yhteydet Hyvinkään puolella sijaitsevalle Kytäjä-Usmi ulkoilualueelle, jonka järven rannalla sijaitsevilla laavuissa monet nuoret tykkäävät retkeillä ja yöpyä kaivattessaan jotain normaalista poikkeavaa tekemistä.

Autoilu

Nuoret tykkäävät ajella autoilla ja mopoilla ja Riihimäellä on paljon hyviä kohteita, johon ajella. Kun kohteita on useampia, ei yhteen paikkaan pääse syntymään ruuhkia tai valtavaa suuria ja häiritseviä melu- tai pakokaasuhaittoja. Esimerkiksi Merkoksen alue on näyttänyt keräävän merkittävän määrän nuoria, jotka matkustavat autolla tai mopolla. Nuorten suosimat autoilualueet sijoittuvat hyvin kaupungin laidoille eikä ylimääräinen ajelu ja musiikin soittaminen tällöin häiritse keskustan alueiden viihtyisyyttä.

Kevyt liikenne

Kesäisin kävellessä vaihtelu auringonpaisteen ja varjon välillä on erittäin hyvä, ja tekee kävelystä miellyttävämpää. Varjoa tulee paljon isoista puista ja rakennuksista. Kevyenliikenteenväylät ovat hyvin suunniteltuja ja suurimmassa osassa kaupunkia on helppoa kulkea tietäen missä kuuluu kävellä ja missä pyöräillä.

Tapahtumat

Etenkin kesäisin Riihimäellä on jos jonkinlaista tapahtumaa joka viikko. Esimerkiksi Ragnar Granitin aukion potentiaali tapahtumapaikkana on kesäisin hyvin käytössä esimerkiksi konserttien, Pride-tapahtumien sekä torien ja kirpputorien muodossa.

3.2. ONGELMAT/KEHITYSKOHDAT

Sisätilat

Riihimäellä on ajanviettoon soveltuvia julkisia sisätiloja heikosti, joten kaikki nuoret päätyvät samaan paikkaan, jos ulkona on epämiellyttävät olosuhteet. Kun nuoria on paljon samassa paikassa viettämässä aikaa, he aiheuttavat huomattavasti enemmän häiriötä muille tilassa asioiville. Kauppakeskus Atomi on oikeastaan Riihimäen ainoa sisätila, jossa keskustan lähistöllä asuvat nuoret pystyvät viettämään aikaa. Vaikuttaa kuitenkin siltä, että tiloissa on jopa pyritty siihen, että nuoret

eivät viihtyisi siellä, jotta he eivät aiheuttaisi häiriötä muille asiakkaille. Atomissa sijaitsevat erikoisliikkeet sulkeutuvat jo noin klo 18, joka jättää Atomin toisen puolen lähes käyttämättömäksi. Jo päiväsaikaan erikoisliikkeiden puoli pysyy hiljaisena ja pääosin tyhjänä. Tällöin myös alueen sosiaalinen kontrolli heikkenee, joka edesauttaa esim. rikollisuutta ja ilkivaltaa, jonka vuoksi tilasta on haastavaa tehdä viihtyisää.

Autoilu

Autolla tai muulla kulkuvälineellä kulkeminen on tehty erittäin helpoksi, joten nuorilla ei ole tarpeeksi merkittävää syytä vaihtaa kävelyyn tai pyöräilyyn. Liiallinen autoilu myös vaikuttaa negatiivisesti viihtyvyyteen ulkotiloissa. Keskustassa on mielestämme turhan paljon autoliikennettä, mikä näyttää karkottavan jalankulkijoita alueelta. Riihimäellä on paljon hyviä jalankulku- ja pyöräilymahdollisuuksia, mutta varsinkin teini-iässä ne jäävät käyttämättä, koska autolla kulkemisesta on tehty niin helppoa. Myös monet keskustassa sijaitsevat puistot ja istumapaikat ovat autoteiden ympäröimiä, mikä aiheuttaa epämukavaa melua, jonka takia pysähtyminen kyseisille paikoille ei ole miellyttävää. Autojen melu myös haittaa sosialisointia ja keskustelujen pitämistä.

Keskustan vetovoima

Tällä hetkellä keskustassa ei ole juuri laisinkaan nuoria houkuttavia tekijöitä. Keskustasta puuttuu pääasiassa nuoria kiinnostavat kaupalliset palvelut.

4. LOPPUTULOS

4.1. JOHTOPÄÄTÖKSET

Hypotesimme piti ainakin suurissa määrin paikkansa. Nuoria näkyy ylipäänsä Riihimäen katukuvassa hyvin vähän, sillä heiltä puuttuu yhteinen ajanvietto- ja kohtaamispaikka. Nuoria ei haluta viettämään aikaa moniin paikkoihin Riihimäellä, sillä heidän koetaan aiheuttavan häiriötä, vaikka todellisuudessa nuorten tarpeita ei ole osattu kunnolla ottaa huomioon, joka aiheuttaa metelöintiä ja muuta vastaavaa paheksuttua käytöstä tiloissa, jotka on suunniteltu asioiden hoitamiseen ajan vieton sijaan.

Ajanviettopalvelut vaativat usein kuluttamista, joka vähentää nuorten palveluiden käyttöä, koska nuorilla ei yleensä juurikaan ole ylimääräistä rahaa. Kuluttaminen tapana viettää aikaa ei myöskään edistä kestävä kehitystä. Lisäämällä maksuttomia ajanviettomahdollisuuksia lisätään viihtyvyyttä ja kestävyyttä. Etenkin nuoret aikuiset arvostavat nykypäivänä kestäviä arvoja ja kestäväyyden edistäminen voi toimia vetovoimatekijänä esimerkiksi lapsiperheille ja nykynuorille tulevaisuudessa.

Keskusta on esimerkiksi Atomia ja Merkosta lähempänä yläasteita ja lukiota, joten läheisempi sijainti todennäköisesti houkuttelisi nuoria käyttämään mieluummin keskustan palveluita, jos keskustassa olisi tarjolla nuoria kiinnostavia palveluita. Atomin yläkertaan pian avattava erikoistavarakauppa lisää varmasti tilan suosiota entisestään etenkin nuorten keskuudessa. Jos sen toiminta menestyy Atomissa, voi se houkuttaa muitakin suurempia yrityksiä avaamaan liikkeen alueelle. Esimerkiksi

Voimalaan suunniteltavat tilat tai matkakeskus voisi vastata näiden yritysten tarpeeseen Atomin sijaan.

Aluksi pohdimme Riihimäeltä puuttuvan nuoria houkuttavia visuaalisesti kauniita paikkoja, joita voisivat olla esimerkiksi kukkaniityt. Tutkittuamme kaupungin sivuja löysimme Atsaleapuiston, joka oli todella kaunis paikka. Ihmiset ottivat siellä paljon kuvia. Lisäksi löysimme Bad Segebergin puiston, josta löytyi vesielementti, jota olemme Riihimäelle kaivanneet. Kumpikaan meistä ei ollut koskaan käynyt näissä paikoissa, vaikka toinen on lähes koko ikänsä asunut Riihimäellä ja toinen tutkinut Riihimäkeä paljon muuttaessaan tänne.

Kuva 3: Atsaleapuiston kaunis maisema ja mukava oleskelupaikka.

Kuva 4: Bad Segebergin puiston vesistö ja esimerkiksi piknik käyttöön sopiva vihreä ympäristö.

Tällaisia paikkoja tulisikin markkinoida enemmän varsinkin nuorten suosimilla alustoilla kuten Tiktokissa ja Instagramissa. Pelkkä Facebook ei riitä, sillä nuoret käyttävät sitä nykyään todella vähän. Esimerkiksi Atsaleapuisto on paikka, jonka voisi hyvinkin kuvitella trendaavan esimerkiksi juuri Tiktokissa, jolloin nuoret kauempaakin haluaisivat tulla sinne katselemaan ja ottamaan valokuvia.

Riihimäeltä siis loppujen lopuksi löytyy ratkaisu lähes jokaiseen tarpeeseen, niitä täytyy kuitenkin osata hieman itse etsiä. Kaupungin sivuilta löytyy tapahtumakalenterin mitä tänään tehtäisiin? -osio, johon pystyy syöttämään itselleen sopivan päivämäärän, ikäryhmän, sekä minkä tyylistä tekemistä tahtoisi löytää. Tällä sivustolla pystyy löytämään kaupungin tarjoamista palveluista tekemistä. Visit Riihimäki sivustolta taas löytyy millainen matkailija olet –peli, joka tarjoaa pelaajalle erilaisia paikkoja ja palveluita vastauksien perusteella. Tällaiset ovat todella hyviä sivustoja tylsistyneille lomalaisille tai Riihimäkeläisille, jotka ovat kiinnostuneita lähialueensa mahdollisuuksista. Näitäkin sivustoja voisi kuitenkin markkinoida aktiivisemmin esimerkiksi sosiaalisessa mediassa, sillä varsinkin nuorilla tuntuu olevan usein vahva ajatus siitä, ettei Riihimäeltä löydy tekemistä, vaikka kuinka etsisi.

Suomen suosituimmat asuinkaupungit ovat suuria kaupunkeja, joissa yleensä on yliopisto ja vilkasta opiskelijaelämää. Riihimäellä on Hämeen ammattikorkeakoulun kampus, jossa kuitenkin opiskelee suhteellisen vähän nuoria. Täten suuri osa nuorista tulee väkisinkin jossain vaiheessa elämäänsä muuttamaan pois Riihimäeltä ja sitä vastaan on turhaa taistella. Sen sijaan tulisi keksiä keinoja, miten nuoret kokisivat Riihimäen hyväksi paikaksi asettua opintojen jälkeen. Tämän vuoksi olisi tärkeää, että nuorille jäisi Riihimäestä hyvä kuva jo ennen opiskelemaan lähtemistä, jotta Riihimäki tulisi ensimmäisenä mieleen, kun aikuisena pohditaan asettumista.

Riihimäellä monet asiat kuten julkiset palvelut ovat todella hyvällä tolalla verrattuna moniin isompiin kaupunkeihin. Riihimäellä on myös rauhallista ja kotoisa pikkukaupungin tunnelma. Nuoret harvoin osaavat arvostaa tällaisia tekijöitä ja haikailevat suuriin kaupunkeihin, mutta kun nykyhetken nuoret joskus tulevaisuudessa perustavat perheitä, he saattavat muistaa rauhallisen ja toimivan kotikaupunkinsa ja esimerkiksi kasvattaa lapsensa mieluummin täällä kuin suurkaupungin sykkeessä.

4.2. KEHITYSEHDOTUKSET

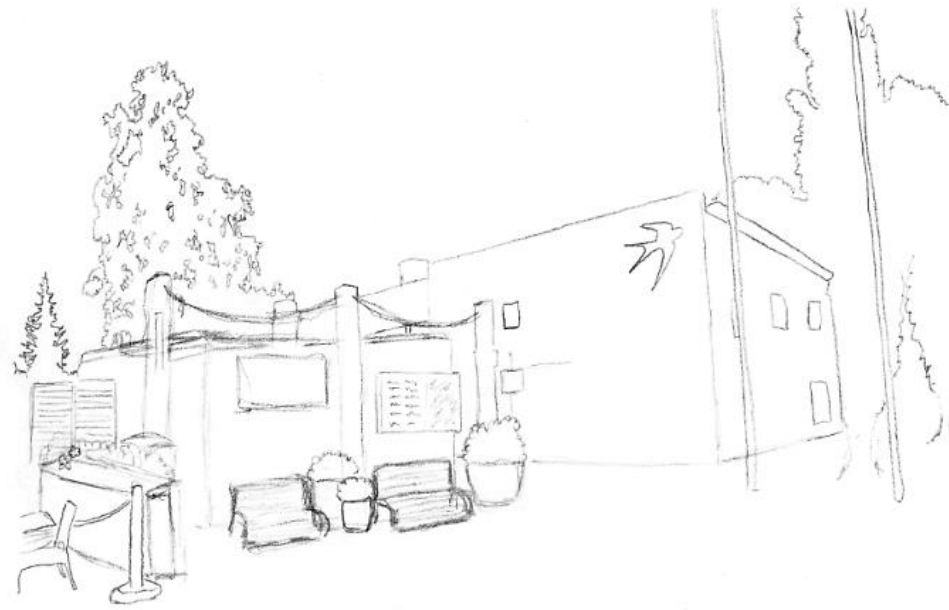
Keskustan ajoväylät on mitoitettu liian runsaalle liikenteelle. Pienentämällä ajoväyliä saataisiin ihmiset välttämään keskustan kautta ajamista, jolloin keskustasta tulisi viihtyisämpi kevyen liikenteen käyttäjille, joka myös houkuttelisi kaupunkilaisia valitsemaan auton sijaan pyörän tai kävelyn. Tämä olisi myös kestävän kehityksen mukaista. Kaupungissa tulee tunne, että pitää koko ajan liikkua jonnekin, sillä ympärillä olevat ihmiset ovat jatkuvassa liikkeessä tai kulkevat autoilla. Myös Jan Gehlin kirjassa Ihmisten kaupunki todetaan hitaamman liikkeen elävöittävän kaupunkiympäristöä ja nopean liikkeen johtavan pitkälti elottomaan kaupunkiympäristöön.

Jos Atomissa tai sen lähistöllä (esim. Voimalassa) olisi tila, joka olisi suunniteltu nuorille ajanviettopaikaksi, he eivät pyörisi käytävillä muiden Atomin liikkeissä asioivien ihmisten tiellä. Kaupunki voisi vastata tähän tarpeeseen luomalla oleskelupaikkoja ulko- ja sisätiloihin Atomin ja Voimalan yhteyteen.

Lisäämällä myös nuoria houkuttelevia tekijöitä suurille alueille kuten keskustaan, joilla on aktiivisempi sosiaalinen kontrolli, vähennetään nuorten aiheuttamaa häiriötä esimerkiksi Atomista. Ydinkeskustaa vastaavissa ulkotiloissa esimerkiksi melu ja juokseminen ei häiritse läheskään yhtä paljon kuin kauppakeskuksen tiloissa. Keskustan elävöittäminen lisää myös koko kaupungin eloisuutta ja viihtyisyyttä ja voi houkuttaa nuoria jäämään Riihimäelle tai palaamaan takaisin myöhemmin. Hämeenkadulla valaistus olisi erittäin tärkeää talvisin ja iltaisin viihtyvyyden kannalta. Hämeenkadulla voisi ajatella pehmeiden reunojen lisäämistä eli reunoja, jotka lisäävät yksityisen ja julkisen tilojen välistä vuorovaikutusta, koska kadulla sijaitsevista liikkeistä ja palveluista on vaikeaa saada kunnollista käsitystä, ellei tiedä paikkoja entuudestaan.

Ragnar Granitin aukio on melko suljettu tila, jota korkeat rakennukset ympäröivät. Aukiosta tulisi saada avoimempi ohikulkeville kevyenliikenteen käyttäjille. Lisäksi Ragnar Granitin aukiolla voisi olla enemmän toissijaisia istumapaikkoja kuten portaita, kivireunuksisia suihkulähteitä tai kukkaistutuksia. Toissijaiset istumapaikat houkuttaisivat erityisesti ohikulkevia nuoria jäämään istuskelemaan aukiolle. Suihkulähde elävöittäisi tilaa ja kukkaistutukset lisääisivät vihreyttä, jota aukiolla ei juurikaan tällä hetkellä ole. Lisäksi suihkulähde, kukkaistutus tai taideteos kiinnittää terassilla istuvien huomion. Aukiolla vierailevat voisivat silloin tuntea olonsa helpottuneemmaksi, kun ei tule tunne, että heitä tarkkaillaan.

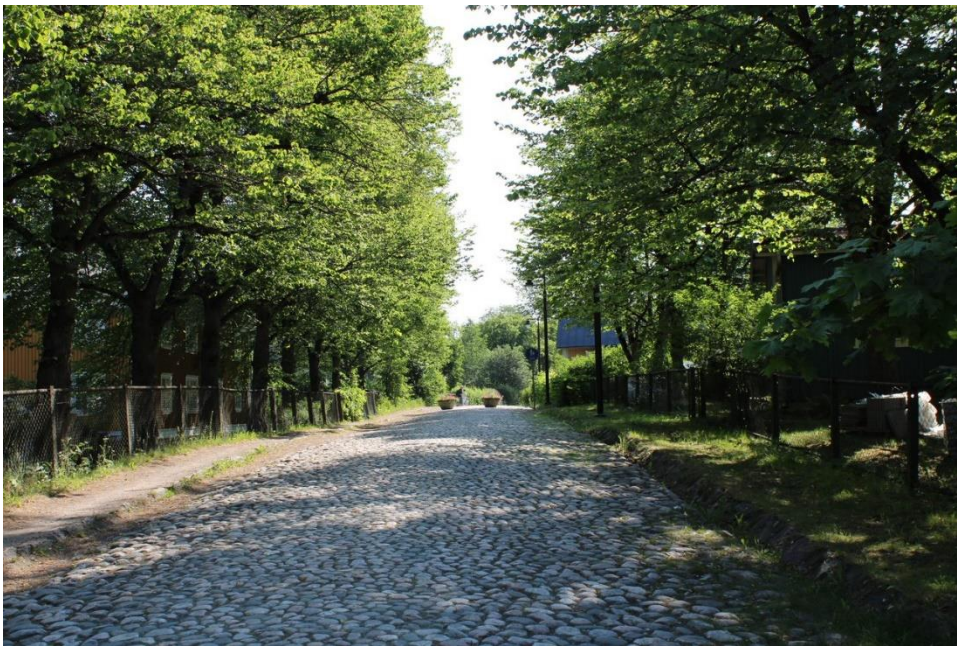
Kuva 5 ja 6: Havainnekuvia Ragnar Granitin aukiosta viihtyisyyttä lisäävillä muutoksilla.

Keskustan tuntumassa sijaitsevat Keskusurheilupuisto ja Rautatienpuisto ovat sopivan suuria yhtenäisiä puistoalueita. Näillä alueilla autojen melu ei häiritse ajan viettoa ja ne ovat muutenkin mukavia paikkoja, joissa pääsee hetkeksi piiloon kaupungin kiirettä. Kumpikaan näistä puistoista ei kuitenkaan ole keskustasta ja kevyenliikenteenväyliltä katsottuna kovinkaan houkuttelevia. Puistot ovat sulkeutuneita ja ohi kulkiessa niitä ei välttämättä edes huomaa. Esimerkiksi Rautatienpuistoon voisi olla Pohjoiselta Asemakadulta sisään kutsuva ”portti”.

Aseman ympäristössä on paljon potentiaalia. Alue on täynnä kauniita vanhoja rakennuksia. Yhtenäistämällä aluetta ja ottamalla rakennukset käyttöön aseman alueesta saisi upean kaikkia ikäryhmiä houkuttavan alueen. Voimalaan suunniteltu kaupunkilaisten olohuone sekä asemanseudun yleissuunnitelma kuulostavat todella hyviltä ja viihtyisyyttä parantavilta uudistuksilta ja toivomme että pääsemme joskus näkemään näiden suunnitelmien toteutuvan. Panu Söderström raportissaan Kaupunkiympäristön laatu Riihimäen keskustassa (Suomen ympäristökeskus 2016) väläyttelee ajatusta Riihimäen vanhakaupungista. Toivoisimme tämän ajatuksen olevan kantavana teemana Rautatienpuiston aluetta uudistettaessa, sillä vanhakaupungit toimivat monissa paikoissa kansallisina ja jopa kansainvälisinä vetonauloina. Asemanseutua ja erityisesti Rautatienpuistoa ja sitä ympäröivää asuin aluetta tulisikin pyrkiä muokkaamaan ja identifioimaan Riihimäen vanhakaupungiksi.

Kuva 7: Asemanseudun yleissuunnitelma, näkymä matkakeskukselta Voimalan suuntaan.

Kuva 8: Maantiellä ja Öllerinkadulla on upea vanhakaupungin tunnelma.

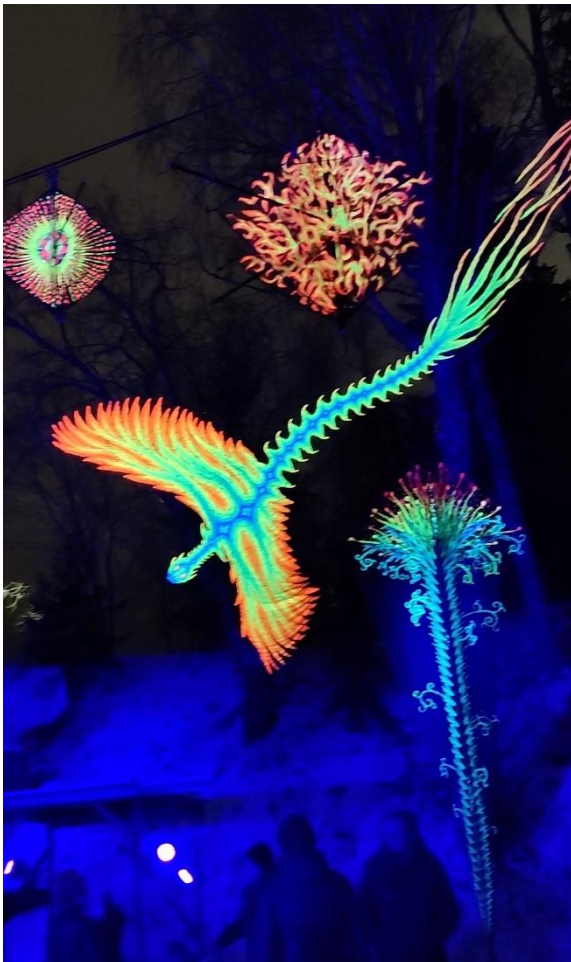
Kuva 9 ja 10: Havainnekuvia Rautatienpuistosta osana Riihimäen vanhakaupunkia.

Puistoista ja aukioista voisi tehdä kutsuvampia lisäämällä kukkia. Kukat voisivat myös houkutella ihmisiä teille, jotka muuten tuntuisivat tylsiltä ja jokapäiväisiltä. Penkkien lisäksi puistoissa voisi olla enemmän toissijaisia istuimia. Esimerkiksi kukkaistutuksilla voisi olla kiviset reunukset, joiden päälle voisi istahtaa.

Keskustaan voisi lisätä nuorille suunnattuja ulkotapahtumia. Esimerkiksi ulkoilma- tai drive in-elokuvat voisivat houkutella nuorempaa väestöä. Kaikkia tapahtumia ja aukioloaikoja suunnitellessa on tärkeää varsinkin koulujen loma-aikoina ottaa huomioon nuorten herääminen myöhään ja valvominen myöhään. Hormonaalisista syistä nuoret yleensä ovat iltaihmiä ja varsinkin lomalla lähtevät ulos vasta myöhään iltapäivällä ja viihtyvät siellä jopa aamuyöhön saakka. Esimerkiksi läpi

yön kestävä tapahtuma maa-uimalassa houkuttelisi varmasti nuoria. Riihimäkeläiset osallistuvat mielellään erilaisiin tapahtumiin, kunhan niitä markkinoidaan oikein ja tiedotetaan riittävästi. Esimerkiksi Granitin kesäkeikat vetävät paljon ihmisiä, mutta nuoria oli sielläkin nähtävissä hyvin vähän. Tapahtumien markkinoinnissa tulisi siis ottaa paremmin huomioon nuoret ja se, missä mainokset ja ilmoitukset tavoittavat heidät parhaiten.

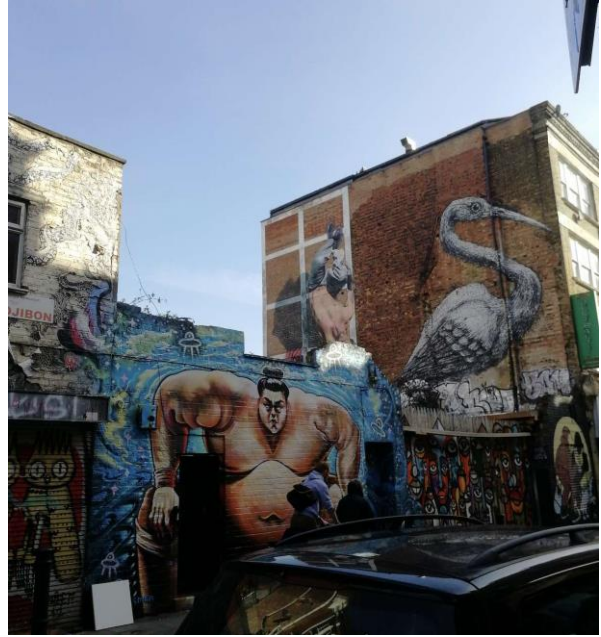
Kaupunkia yritetään elävöittää erilaisilla maalauksilla ja graffiteilla, mikä on ihan hyvä ja toimiva tapa. Nuorisossa alkaa kuitenkin esiintyä enemmän digitaalisia artisteja, ja nuoret tylsistyvät helposti asioihin. Perinteisten taideteosten ja maalausten lisäksi voisi esimerkiksi asentaa digitaalisia tauluja paikkoihin, joissa on tilaa taiteelle. Digitaaliset taulut loisivat mahdollisuuden pysyä mukana taiteen digitalisaation ja uusien menetelmien kanssa. Taululla esitetty taideteos voisi myös vaihtua säännöllisesti, mikä ylläpitäisi paikan kiinnostavuuden ja uutuuden tunteen. Myös perinteisiä maalauksia tai patsaita modernimmat ja kuvauksellisemmat taideteokset kuten valo-, kasvi- tai kierrätetyistä esineistä rakennetut taideteokset herättäisivät enemmän nuorten kiinnostusta. Esimerkiksi Riihimäellä vuodenvaihteessa nähdyt valo- ja ääniteokset ovat yleensä houkuttelleet nuoria.

Kuva 11: Flowers of Life- teos Allinnan montussa talvella 2021

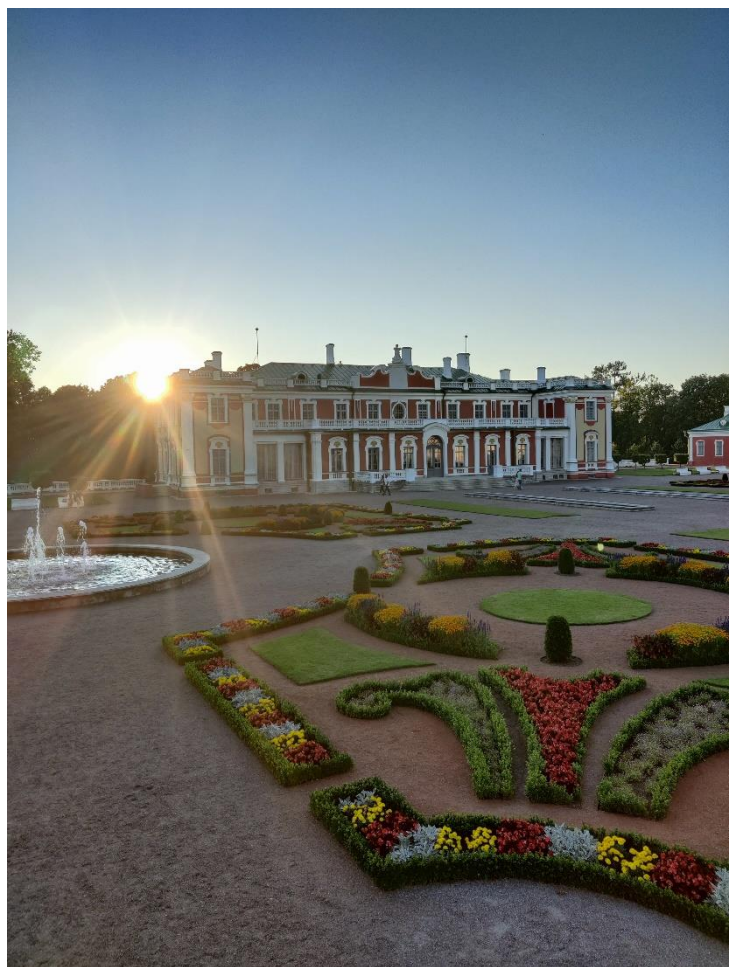
Kuva 12: Valotaideteos Turun Aurajoelta.

Kuva 13: Muraali Lontoosta.

Kuva 14: Vanhasta autosta tehty monumentti Rodoksella

Kuva 15: Puutarha Tallinnassa

5. LÄHTEET

5.1. KIRJALLISUUS

- Panu Söderström & Suomen ympäristökeskus - Elävät kaupunkikeskukset 2012
- Panu Söderström & Suomen ympäristökeskus - Kaupunkiympäristön laatu Riihimäen keskustassa 2016
- Jan Gehl & Rakennustieto Oy – Ihmisten kaupunki 2018

5.2. KUVAT

Kuvat 1–6: Vanessa Härkönen

Kuva 7: Asemanseudun yleissuunnitelma Riihimäen kaupunki

Kuva 8: Vanessa Härkönen

Kuvat 9–10: Vanessa Härkönen ja Minea Kammonen

Kuva 11: Minea Kammonen

Kuvat 12–13: Saana Palokangas

Kuva 14: Emilia Niemi

Kuva 15: Minea Kammonen